

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Циклова комісія професійної та практичної підготовки
(спеціальність «Право» та «Правоохоронна діяльність»)

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Конституційне право України»**

освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»

Освітньо-професійна програма «Право»
Спеціальність 081 Право
Галузь знань 08 Право
Освітня кваліфікація : Фаховий молодший бакалавр з права

Затверджено на засіданні циклової комісії професійної
та практичної підготовки
(спеціальність «Право» та «Правоохоронна діяльність»)
Протокол № 1 від 31 серпня 2026 р.

Івано-Франківськ, 2026

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Конституційне право України
Рівень вищої освіти	Фаховий молодший бакалавр
Викладач (-і)	Зінич Любомир Васильович
Контактний телефон викладача	+38 (0342) 596134
E-mail викладача	liubomyr.zynych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/
Консультації	Згідно з графіком. Можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Предметом вивчення навчальної дисципліни Конституційне право України є однойменна галузь права та законодавства, а також практика реалізації відповідних норм різноманітними суб'єктами. Програма навчальної дисципліни складається з таких змістовних модулів: 1. Основні положення 2. Загальні засади конституційного та суспільного ладу України 3. Організація державної влади в Україні 4. Конституційно-правові основи територіального устрою України, організації місцевого самоврядування та національної безпеки України. Варто зазначити, що після конституційної реформи (2014 рік) в правовій системі України підвищується роль конституційного права. Тому вивчення і засвоєння дисципліни «Конституційне право України» є невід'ємною складовою частиною підготовки майбутніх правників. Таке положення впливає з того, що конституційне право України є провідною фундаментальною галуззю в системі національного права України. Ця провідна роль визначається насамперед тим, що Конституція України має найвищу юридичну силу і всі закони та підзаконні акти приймаються на основі Конституції України й повинні відповідати їй. Безперечним є той факт, що норми Конституції України є нормами прямої дії. А тому звернення до судових інстанцій за захистом конституційних прав і свобод людини і громадянина безпосередньо на підставі Конституції України гарантується. Відповідно в цьому відношенні конституційне право України, як навчальна дисципліна є вихідною дисципліною щодо вивчення інших галузей національного права України. Навчальна дисципліна передбачає опанування певним інструментарієм науки конституційного права України, вивчення конкретних державних інститутів та систем права, розкриття основних закономірностей процесу державно-правового розвитку. Варто зазначити, що особлива увага звертається на вивчення основних засад конституційного ладу України, конституційно-правового статусу людини і громадянина, а також конституційно-правовий основ організації та здійснення державної влади і органів місцевого самоврядування в Україні. Навчальна дисципліна конституційного права України передбачає модульно-рейтингове навчання. Ця технологія дає змогу сконцентрувати пізнавальну, розвиваючу діяльність студента на певних логічно завершених частинах теоретичних знань і практичних умінь, з урахуванням більшої кількості чинників визначити рівень його успішності. Навчальна дисципліна «Конституційне право України» включає лекції, семінарські заняття та самостійну роботу студентів. Семінарські заняття є однією з найважливіших форм навчально-виховної роботи вони	

дають можливість студентам значно розширити і поглибити опанування цієї дисципліни шляхом опрацювання додаткової літератури та законодавчих нормативно-правових актів. Отже, семінарські заняття проводяться з метою сприяння ефективному засвоєнню студентами курсу конституційного права України, виробленню у студентів вміння користуватися спеціальною юридичною літературою, законами та іншими нормативно-правовими актами, вироблення навичок аналітичного підходу до прийняття рішень з конкретних правових ситуацій, здійснення контролю за рівнем знань студентів.

За таких обставин, звернути увагу на те, що дотримання викладених вище методичних рекомендацій сприятиме набуттю ґрунтовних знань з провідної галузі права «Конституційне право України», розширенню правового світогляду студентів, підвищенню їх професійного рівня.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Конституційне право України - систематизоване вивчення основних принципів побудови та статус державних органів влади, народовладдя, прав й свобод людини і громадянина, верховенства права, значимість конституційних реформ, реорганізація органів місцевого самоврядування, національної безпеки та оборони. Не менш важливою метою залишається переконання студентів у значимості в нинішніх умовах принципу конституційної демократії, конституційно-правової відповідальності публічних суб'єктів правовідносин в Україні.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу джерел права та результатів наукових досліджень конституційно-правовий відносин.

Здатність застосовувати знання щодо аналізу державно-правових явищ і процесів, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між ними, виявляти їх тенденції, шляхи розвитку.

Знання та розуміння як правильно викладати свої думки про складні юридичні явища.

Виявити тенденції демократичного розвитку держави і права в Україні.

Фахові компетентності:

Здатні визначати належні і прийнятні для юридичного аналізу факти, основні поняття та елементи правового механізму.

Здатність аналізувати проблемні питання теорії, практики та законотворчості в сфері конституційно-правових відносин.

Здатність вірно застосовувати норми та принципи Конституційного права при виконанні службових обов'язків.

Використовувати набуті знання у практичній діяльності.

Правильно формулювати правові поняття і категорії.

Здатність до критичного та системного аналізу, порівняння і тлумачення чинного конституційного законодавства.

Здатність до консультування з правових питань, зокрема, захисту прав і свобод людини і громадянина, прямої та безпосередньої демократії під час виборчих процесів, децентралізацією місцевого самоврядування та інше.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	50
семінарські заняття / практичні / лабораторні	42
самостійна робота	58

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
---------	---------------	------------------------	-----------------------------

5	081 Право	3	Нормативний
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття сам. роб.
Тема 1. Теоретичні аспекти конституціоналізму		1	- 3
Тема 2. Конституційне право України - провідна галузь національного права		1	2 2
Тема 3. Конституційне право наука і навчальна дисципліна		2	2 3
Тема 4. Джерела конституційного права: поняття, ознаки і види		2	2 3
Тема 5. Конституційно-правові відносини		2	2 2
Тема 6. Конституційно-правова відповідальність		2	2 2
Тема 7. Конституція - Основний Закон держави		2	2 2
Тема 8. Загальні засади конституційного ладу України		2	2 3
Тема 9. Загальні засади конституційного ладу людини і громадянина		2	2 3
Тема 10. Громадянство України, правовий статус громадянства		2	2 2
Тема 11. Правовий статус іноземців, біженців та осіб без громадянства		2	2 2
Тема 12. Основні права, обов'язки людини і громадянина		2	2 2
Тема 13. Конституційно-правове регулювання безпосередньої демократії в Україні		2	2 2
Тема 14. Референдум як форма безпосередньої демократії		2	2 2
Тема 15. Правовий статус політичних партій, громадських організацій та конституційні засади громадянського суспільства в Україні		2	2 2
Тема 16. Теоретичні основи організації і здійснення державної влади		2	2 2
Тема 17. Конституційний статус Верховної Ради України		2	2 2
Тема 18. Конституційний статус голови Верховної Ради України		2	- 2
Тема 19. Конституційно-правовий статус Президента України		2	2 2
Тема 20. Органи виконавчої влади в Україні		2	2 3
Тема 21. Правовий статус Конституційного Суду України		2	2 2
Тема 22. Конституційно-правові основи судової влади		2	2 2
Тема 23. Правовий статус Прокуратури України		2	- 2
Тема 24. Адміністративно-територіальний устрій України		2	- 2
Тема 25. Конституційно-правові основи місцевого самоврядування в Україні		2	2 2
Тема 26. Конституційно-правовий статус голови та депутатів місцевих рад		2	- 2
ЗАГ.:		50	42 58
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті:		
	1. <u>Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</u>		
	2. <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання</u>		

	<u>успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</u>
Вимоги до письмових робіт	Планується виконання студентами декількох видів письмових робіт: модульної контрольної роботи (до 50 балів), самостійних робіт під час практичних занять, письмових тестових завдань за темами, письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях, розв'язування практичних задач тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань.
Семінарські заняття	Вивчення дисципліни передбачає виконання всіма студентами письмової контрольної роботи.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до іспиту враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали підсумкового Тестування.
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен. Форма здачі – комбінована (усна, письмова, з використанням платформи https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/)
7. Політика навчальної дисципліни	
<u>Письмові роботи:</u> очікується, що при написанні письмових робіт студенти мають проявити творче та аналітичне мислення, вміння аналізу суспільних процесів в контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання, вміння проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел із відповідними посиланнями на використані джерела для запобігання плагіату. <u>Академічна доброчесність:</u> очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-прозапобігання-плагіату/. <u>Відвідування занять:</u> Відвідання занять є важливою складовою навчання. Загалом, всі студенти мають відвідувати лекції і практичні заняття курсу. Пропуски семінарських (практичних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку.	
8. Рекомендована література	
1. Конституційне право України. Повний курс. Совгіря О.В., Шукліна Н.Г. Навч. посіб. 2-ге видання. Київ. Юрінком Інтер, 2023. 556 с. 2. Конституційне право : навч. посібник / Д. Терлецький, М. Афанасьєва, Ю. Батан [та ін.] ; за заг. ред. Д. Терлецького ; НУ «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2023. – 584 с. 3. Бакумов О.С. Конституційно-правова відповідальність як провідний вид юридичної відповідальності держави в сучасній Україні. Юридичний вісник. Випуск 2 (23) Том 3, 2018. С.29-36. 4. Попадинець Г.О. Конституційно-правова відповідальність органів місцевого самоврядування: проблемні питання та шляхи вирішення. Держава та регіони. Серія: Право, 2019 р., №4 (66). С. 28 - 33.	

Викладач _____ Любомир ЗІНИЧ